

Mál nr. 430/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 7. nóvember 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 12. desember 2024.
3. Ódags. viðbótarathugasemdir M.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi, hinn 13. maí 2022, orðið fyrir líkamstjóni er hann var að störfum hjá X. Atvik hafi verið þau að M var að sækja hráefni í kæli og þurfti að klofa yfir vörusendingu sem komið hafði verið fyrir á miðju gólfi í kælinum. Hafi M fest fót sinn á milli tveggja kassa, misst jafnvægi og dottið aftur fyrir sig sem leitt hafi til líkamstjóns hans. Með tölvupósti dags. 18. september 2024 hafi V hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X á grundvelli þess að umrætt verklag hafi verið eðlilegt og yrði slys M því ekki rakið til saknæmrar háttsemi X. M byggir á því að slys hans megi rekja til ófullnægjandi starfsaðstæðna og vísar til nánari tilgreindra ákvæða laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og reglna settra á grundvelli þeirra því til stuðnings. Hafi X þá ekki tilkynnt um slysið til samræmis við 79. gr. laga nr. 46/1980 þrátt fyrir að strax hafi legið fyrir að M var óvinnufær vegna þess. Verði því að leggja lýsingu M á aðstæðum og atvikum til grundvallar. Verklagið umrætt kvöld hafi þá ekki við til samræmis við hefðbundið verklag enda hafi viðskiptavinir tekið sig til og komið vörunum fyrir á miðju gólfi í kælinum, en starfsfólk ekki gengið frá þeim á sinn stað eins og hefðbundið verklag geri ráð fyrir. M hafi orðið var við vörurnar á gólfi kælisins og látið vaktstjóra vita en hinn síðarnefndi ekki haft mannafla í frágang þeirra. Lögregla hafi verið kvödd á vettvang og liggi skýrsla hennar dags. 13. maí 2022 fyrir. Við athugun lögreglu hafi ekki verið leitast við að upplýsa um orsök slyssins en hins vegar megi í skýrslu hennar sjá yfirlitsmynd af kælinum. Megi þar sjá að vörunum hafi verið komið fyrir í mörgum og stórum stæðum á gólfi kælisins og hafi þær hindrað aðgengi að geymsluhillum. Hafi M því ekki átt þess annan kost en að klofa yfir stæðurnar. Umræddur frágangur, sem vaktstjóra hafi verið kunnugt um hafi verið ófullnægjandi og óeðlilegur. Vísar M þá til fordæma Hæstaréttar kröfu sinni til stuðnings.

Í bréfi V til nefndarinnar er því hafnað að slys M verði rakið til ófullnægjandi starfsaðstæðna og að X hafi með einhverjum hætti brotið gegn ákvæðum laga nr. 46/1980 eða regla settra með stoð í þeim. Af gögnum málsins verði ekki ráðið hvernig M hafi ætlað að „klofa“ yfir kassana, enda hafi þeim verið raðað þétt upp við hillur kælisins. Í lögregluskýrslu segi að M hafi flækt fót sinn í varningi inni í kælinum og verði að leggja þá atvikalýsingu til grundvallar. Samkvæmt X sé ekkert óeðlilegt við að vörum sé raðað með þessum hætti og hafi verið um hefðbundið verklag að ræða. Þar sem ekki hafi verið sýnt fram á að umrædd uppröðun varanna hafi falið í sér saknæma eða ólögmæta háttsemi skipti þá engu máli hvort starfsfólk eða viðskiptavinir hafi annast hana. Líkt og fram komi í málskoti hafi M þá verið meðvitaður um staðsetningu varanna áður en hann fór inn í kælinn. Hvað varði tilkynningu til Vinnueftirlitsins þá telji V að rannsókn þess hefði ekki bætt neinu við og hafi dráttur X á tilkynningu því enga þýðingu í málinu. Fyrst og fremst hafi verið um óhappatilviljun að ræða en að svo miklu leyti sem unnt hafi verið að koma í veg fyrir slysið hafi það verið á ábyrgð M sjálfs sem hefði getað fært kassana til. Komist nefndin að þeirri niðurstöðu að um saknæma og ólögmæta háttsemi af hálfu X eða starfsmanna þess hafi verið að ræða sé því rétt að M beri stærstan hluta tjóns síns sjálfur sbr. 2. mgr. 23. gr. skaðabótalaga nr. 50/1993.

Í viðbótarathugasemdum M er áréttað að vörustæðurnar hafi náð út á mitt gólf og hindrað aðgengi að hillum sem M hafi þurft að komast að. Hafi M því orðið að klífa yfir þær. Ekki hafi verið um hefðbundið verklag að ræða heldur hafi vaktstjóri sýnt að sér saknæmt athafnaleysi með því að

bregðast ekki við þessum aðstæðum. Lögregla hafi þá í engu leitast við að upplýsa frekar um aðstæður og tildrög slyssins og hefði rannsókn Vinnueftirlitsins því haft mikla þýðingu hefði hún farið fram.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að slys hans sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X, starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

Fyrir liggur að M var óvinnufær frá slysdegi. X bar því, samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980, að tilkynna Vinnueftirlitinu um slysið án ástæðulausrar tafar. Fyrir liggur að slík tilkynning var ekki send fyrir en 21. júní 2022. Á grundvelli þess ber að slaka á almennum sönnunarkröfum hvað varðar atvikið sjálft. Að mati nefndarinnar liggur þó nokkuð ljóst fyrir hvernig slysið atvikaðist. Þannig er í fyrirliggjandi lögregluskýrslu að sjá ljósmynd af umræddum kæli og má þar sjá að stæðum með drykkjarvörum er raðað á gólf kælisins, þétt við veggfastar hillur. Þá er haft eftir M í lögregluskýrslu að hann hafi „flækt fót sinn í varningi inni í kælinum“. Er það til samræmis við það sem segir í málskoti, þ.e. að M hafi fest „löpp sína milli tveggja kassa“ og hafi við það misst jafnvægið og dottið aftur fyrir sig.

Að mati nefndarinnar verður það ekki metið X til sakar að vörunum hafi verið raðað með þessum hætti á gólfi kælisins og hefur ekki verið sýnt fram á að það hafi verið óeðlileg tilhögun eða í andstöðu við ákvæði laga nr. 46/1980 eða reglna settra með stoð í þeim. Liggur þá fyrir að M var kunnugt um staðsetningu umræddra vara þegar hann fór inn í kælinn að sækja hráefni. Virðist því sem rekja megi slys M til eigin aðgæsluleysis og óhappatilviljunar en ekki atvika eða aðstæðna sem X verður gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Af framansögðu og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinn hefur því ekki verið sýnt fram á að skilyrði skaðabótaábyrgðar séu uppfyllt og af því verður M að bera hallann.

Niðurstaða.

M á ekki rétt úr bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 11. febrúar 2025.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson
Óskarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða